

Tussen Kunst...

...en Kitsch

Door: Loek de Waal

www.cts-producties.nl

www.cts-producties.be

Alle rollen zijn speelbaar door zowel man als vrouw. In de tekst moeten dan wel lichte aanpassingen aangebracht worden (= namen veranderen)

Rollen:

- Jaap Stavoor Presentator van Kunst en Kitsch. Is dol op aandacht en vindt zichzelf heel wat!
- Grethel von Saarburg Strenge deskundige van beeldende kunst. Heeft weinig gevoel voor emoties van anderen.
- Mevrouw Leenstra Heeft een beeldje van haar man gekregen maar die blijkt niet zo waardevol te zijn als haar man doet vermoeden...
- Mevrouw van Doorn Heeft bij de scheiding een schilderijtje gekregen van haar man. Die zal daar ondertussen spijt van hebben...
- Roderick van Voorst tot Voorst Deskundige in de schilderkunst. Netjes en een echte adelborst.
- Jozef van Oetsdonk Expert in Oosterse potten en vazen. Gaat echter zo op in zijn werk dat hij niet helemaal meer inziet wat andere zouden willen.
- Mevrouw Dijkma Heeft een vaas die haar heel dierbaar is. Wil eigenlijk alleen meer informatie over de vaas maar de expert zoekt het dieper...

Decor:

Tafel in een V vorm. Achter de tafel zit de presentator. Achter de presentator zitten de gasten en de deskundigen in een halve kring om de tafel heen.

Tussen Kunst en Kitsch

(iedereen is al op, presentator zit staat voor de tafel als het doek open gaat)

JAAP: Goedenavond dames en heren. Fijn dat u weer kijkt naar: Tussen kunst en Kitsch. Ik ben Jaap Stavoor en wij hebben ook vanavond weer enkele uitzonderlijke voorwerpen. Onze deskundigen zullen hun licht daar over laten schijnen. En misschien... Misschien vinden we ook iets waardevols! Onze eerst gast is Mevrouw Leenstra. *(tegen mevrouw Leenstra)* Kom er bij zitten en neem uw object mee.

LEENSTRA: *(oud uitziend beeldje mee)* Spannend hoor! *(gaat zitten)*

JAAP: Wat heeft u hier?

LEENSTRA: Een beeldje. Het staat bij ons in de vitrine en ik dacht: ik wil er wel eens meer over weten.

JAAP: Dan bent u hier aan het goede adres mevrouw. Laten we er een deskundige bij halen. *(kijkt naar Grethel)* Mevrouw Grethel von Saarburg, wilt u aanschrijven?

GRETHEL: *(gaat er bij zitten)* Zo. Wat hebben we hier?

JAAP: *(grappend)* Dat wilden we nu juist van u weten!

GRETHEL: Tja, *(bekijkt het beeldje)* wat moet ik er van zeggen!?

JAAP: Mevrouw Leenstra, kunt u vertellen hoe u er aangekomen bent?

LEENSTRA: Jawel, ik heb het van mijn man gekregen, zo'n tien jaar geleden.

JAAP: Wat attent! Weet u ook hoe hij er aan kwam?

LEENSTRA: *(zenuwachtig)* Hij vertelde dat hij het van zijn opa had gekregen toen hij zeven was.

JAAP: Van zijn opa? Dan moet het wel oud zijn!

LEENSTRA: Dat denk ik ook. Helemaal omdat zijn opa het had gekregen van zijn opa.

JAAP: Het is dus oorspronkelijk van uw mans betovergroot opa geweest.

LEENSTRA: Klopt.

JAAP: Fascinerend als je bedenkt hoe lang de geschiedenis van dit beeldje dan is! En weet u misschien hoe uw mans betovergrootpa er is aangekomen?

LEENSTRA: Die schijnt het op een antiekmarkt te hebben gekocht.

JAAP: Zozo. Ik ben benieuwd naar de bevindingen van onze expert.

LEENSTRA: Ik ook.

GRETHEL: *(bits)* Ik vind het ene lelijk beeldje. Slecht afgewerkt, verkeerde verhoudingen.

JAAP: *(ongemakkelijk)* Maar het is heel oud.

GRETHEL: *(bits)* Hoe komt u daarbij!? Bent u soms een expert? *(Jaap schud onzeker nee)*
Dat dacht ik al. Zal ik dan maar verder gaan?

JAAP: *(onderdanig)* Goed.

GRETHEL: Mooi. *(bekijkt het beeld)* Het lijkt mij dat het uit het oosten komt. Het verre oosten wel te verstaan. De beeldtaal doet mij denken aan de beelden die doorgaans daar vandaan komen.

LEENSTRA: *(verheugt)* Verre Oosten!?

JAAP: Kan u misschien iets preciezer zijn? Waar in het verre oosten?

GRETHEL: Tja, waar. *(bekijkt het beeldje overal)* Als ik dan toch een plek zou moeten zeggen... dan denk ik Taiwan. *(kijkt onder op het beeldje)* Nu moet ik even mijn bril opzetten. *(zet bril op)* O, hier staat het: made in Taiwan.

JAAP: Misschien van de Made dynastie? Kunt u ook een jaartal noemen?

GRETHEL: *(tuurt)* Even kijken: Made in Taiwan, 1989...!

JAAP: *(denkt na)* Even rekenen... *(enthousiast)* Het is dus ouder dan... *(beseft het dan pas, teleurgesteld)* ...vijftien jaar.

GRETHEL: Lijkt me ook.

LEENSTRA: *(beetje sneu)* O. Dat had ik niet verwacht.

GRETHEL: Tja, ik heb niks met het beeldje. Ik zou het zo weg keilen maar het gaat er natuurlijk om wat voor waarde het voor u heeft.

LEENSTRA: Ja, het had veel waarde. Doordat mijn man vertelde dat het al zo lang in de familie was...

JAAP: *(ontactisch)* Maar dat was gelogen.

LEENSTRA: *(sneu)* Ja. Dat begin ik nu ook te denken.

JAAP: Bent u ook nieuwsgierig naar de waarde?

LEENSTRA: Nou, ik wil het toch niet verkopen... maar... Ik ben wel benieuwd.

JAAP: Ik ook. Ik kijk naar onze expert...

GRETHEL: Wat moet ik zeggen. Het is maar net wat de gek er voor geeft. *(bekijkt het beeldje)* Ikzelf zit te denken aan zo'n... *(ineens)* O hier is het prijsplakkertje nog: 4,99 bij Blokker...

JAAP: 4,99 mevrouw Leenstra.

LEENSTRA: Dat had ik niet verwacht.

GRETHEL: Maar dat is in gulden. In euro's komt dat neer op ongeveer 2 euro.

LEENSTRA: O... Nou... Leuk om te weten.

(pijnlijke stilte)

JAAP: *(weet niet goed wat hij moet)* Nou, mevrouw Leenstra... Tevreden...?

LEENSTRA: Ik snap het niet. Mijn man zei...

GRETHEL: Mannen zijn niet te vertrouwen!

LEENSTRA: Ik heb het gekregen omdat we twaalf en half jaar getrouwd waren... Een kostbaar cadeau voor een kostbare vrouw zei hij nog...

JAAP: Tja... Misschien bedoelde hij dat u veel geld kostte...!?

(pijnlijke stilte)

JAAP: Goed...! We gaan verder. Bedankt mevrouw Leenstra. *(mevrouw Leenstra sjokt verward weer naar haar plek)* Grethel von Saarburg ook hartelijk bedankt.

GRETHEL: *(met beeldje in de hand)* Wat moet ik met het beeldje?

JAAP: Maakt mij niet uit. *(naar het publiek)* We gaan snel verder naar onze volgende gast: Mevrouw van Doorn! *(Leenstra haalt het beeldje op)*

DOORN: *(komt op met schilderijtje)* Hallo. *(gaat zitten)*

JAAP: Zo mevrouw van Doorn, wat hebt u meegebracht?

DOORN: Ik heb een oud schilderijtje meegenomen.

JAAP: Zullen wij maar gelijk onze expert er bij halen? Roderick van Voorst tot Voorst, kom er bij!

RODERICK: *(gaat zitten)* Zo, een interessant schilderijtje.

DOORN: Vindt u?

RODERICK: Dit kan wel eens een klappertje worden! (*bekijkt het schilderijtje goed*)

JAAP: (*nieuwsgierig*) Is dat zo?

RODERICK: Als ik mij niet vergis is dit een schilderij van de beroemde Hollandse school.

DOORN: Welke? Die van Nijmegen, of Hogeschool Noord-Nederland?

JAAP: Bedoelt u niet de schildersstroming de Hollandse school?

RODERICK: Correct, die bedoel ik. (*draait het schilderij om*) Een goede manier om een schilderij controleren is om de achterkant te bekijken. (*bekijkt alles goed*) Maar ook dit ziet er goed uit.

JAAP: Is het ook gesigneerd?

RODERICK: Ik heb nog geen signatuur kunnen ontdekken.

DOORN: (*beschaamd*) Dat kan kloppen... Er stond eerst wel een ondertekening op...

JAAP: Waar is die gebleven dan?

DOORN: Ik vond het doek er wat vies uitzien en ben toen met een goed reiniging middel het gaan schoonmaken. Ik kwam er echter al snel achter dat ik ook de verf weghaalde.

RODERICK: Ik vond die lichte plek al zo vreemd.

JAAP: Weet u nog wat er stond?

DOORN: (*denkt na*) Tja... Van Leeuwerick? Van Leeuwarden? Loonmans? Ik heb geen idee...

RODERICK: Jammer dat de signatuur ontbreekt. Daardoor wordt het werk wel wat minder waard.

JAAP: (*zenuwachtig*) Ik durf het haast niet te vragen maar... Kan u iets zeggen over de waarde?

RODERICK: De waarde? Ik zou dit schilderij verzekeren... voor een bedrag van... 120.000 euro. (*iedereen op het podium houdt van schrik zijn adem in*)

JAAP: Dat is nogal niet wat!

DOORN: (*verbaast*) Wie had dat gedacht!?

JAAP: Hoe bent u er aan gekomen als ik vragen mag?

DOORN: Toen mijn man en ik gingen scheiden twee jaar geleden hebben we alles verdeeld. Hij zei: neemt jij dat schilderijtje maar, dan neem ik de glazen kikker.

(tegen de camera/publiek, blij) Hallo Henk! Heb je het gehoord? 120.000 euro!
(steekt duim op) Toppie!

JAAP: *(verbaast)* U hebt dus dit schilderij gekregen en hij de glazen kikker.

DOORN: Maar die kikker heeft mijn zootje een week later kapot laten vallen...

JAAP: Wat gaat u met het schilderijtje doen?

DOORN: Verpasten! Eerst lekker op vakantie met mijn nieuwe vriend en daarna op zoek naar een vrijstaand huis! *(tegen de camera/publiek)* Bedankt Henk!

JAAP: Nou, dit was een leuk object om eens nader te bekijken. Hartelijk dank voor uw aanwezigheid.

DOORN: *(staat blij op)* Wow. 120.000 euro! *(gaat weer achter zitten, Roderick gaat ook weer achter zitten)*

JAAP: Wij gaan weer snel door naar onze derde gast van vandaag. Mevrouw Dijkma, kom er bij!

DIJKMA: *(komt aan tafel zitten met een vaas)* Hallo.

JAAP: Wat hebt u voor ons meegebracht?

DIJKMA: Ik heb een vaas meegenomen.

JAAP: En hoe komt u aan deze vaas?

DIJKMA: Ik heb het gekocht op een markt in China.

JAAP: In China!? Hoe kwam u daar zo verzeilt?

DIJKMA: Ik was met mijn moeder op vakantie en we liepen op een kleine markt. Ik zag toen deze vaas en was direct verkocht. Ik heb hem toen gekocht en sinds die tijd staat het altijd bij mij in de kast.

JAAP: Bent u er aan gehecht?

DIJKMA: Jazeker. Ik aai het elke dag en soms praat ik er ook tegen.

JAAP: En u bent hier nu...

DIJKMA: ...Om er meer over te weten te komen. Ik wil weten waar het precies vandaan komt, hoe het heet en hoe het gemaakt wordt.

JAAP: En de waarde?

DIJKMA: Dat maakt me niet zo heel veel uit maar is wel leuk om te weten.

JAAP: Zullen we een deskundige er bij halen? Jozef van Oetsonk, kom er bij. (*Jozef gaat er bij zitten*) U bent deskundige in potten en vazen uit China?

JOZEF: Klopt. Of eigenlijk heel het verre oosten.

JAAP: Wat kan u zeggen over deze vaas?

JOZEF: (*bekijkt de vaas goed*) Het is duidelijk oosters.

JAAP: (*eigenwijs*) Het is ook in het Oosten gekocht.

JOZEF: Om specifieker te zijn: Ik denk dat het een Chinese vaas is

JAAP: Het is ook in China gekocht.

JOZEF: Het is uit de dertiende eeuw. Ja, het is dertiende eeuws.

DIJKMA: Hoe weet u dat zo zeker?

JOZEF: Dat is te zien aan de manier waarop deze vaas gemaakt is. Deze techniek is alleen in de dertiende eeuw gebruikt. Later is deze techniek in verval geraakt en is men overgaan op andere technieken.

DIJKMA: (*blij*) Leuk om er eens wat mee over te horen.

JOZEF: Het interessante is dit: Er waren in de dertiende eeuw twee grote vaasmakerijen in China. De vazen die zij maakten werden naar de makerij vernoemd. Je had de Tsingvaas en de Bwangvaas. De Tsingvaas is zeldzamer dan de Bwangvaas, gewoon om dat er van de Bwangvaas er meer zijn.

JAAP: Ze zijn dus zeldzaam! Zeldzaam betekend ook altijd dat er een aardig prijskaartje aan hangt.

JOZEF: Inderdaad.

JAAP: (*tegen Mevrouw Dijkma*) Wilt u weten wat de mogelijke waarde is?

DIJKMA: Ik vind dit al heel leuk om te weten. Die prijs maakt mij niet zo uit. Ik ga het voor geen goud verkopen.

JAAP: Toch vraag ik het even aan de deskundige. (*tegen Jozef*) Wat is de waarde?

JOZEF: Het gaat er om welke vaas dit is. Zoals ik al zij is de Tsingvaas zeldzamer dan de Bwangvaas. De Tsingvaas heeft een waarde van ongeveer 450.000 euro. (*iedereen houdt van schrik zijn adem in*)

JAAP: En de Bwangvaas?

JOZEF: Bij de Bwangvaas moet u denken aan een waarde van zo ongeveer 300.000 euro. (*iedereen houdt weer verbaasd de adem in*)

DIJKMA: Sjonge jonge. Dat is even schrikken.

JAAP: Dat stond al die tijd bij u op de kast!

DIJKMA: Inderdaad.

JAAP: *(nieuwsgierig)* Maar hebben wij hier een Bwangvaas of een Tsingvaas!

JOZEF: Dat is inderdaad de vraag. Het lastige is dat dit heel moeilijk is om te zien. Ze lijken identiek. Er is echter een groot verschil.

DIJKMA: En dat is?

JOZEF: De Tsingvaas heeft een merkteken aan de binnenkant. De Bwangvaas heeft dat niet.

JAAP: Dus al deze vaas aan de binnenkant een merkteken heeft is het niet 300.000 euro waard maar 450.000!?

JOZEF: Inderdaad

DIJKMA: *(verbaast)* Dat is ook wat!

JAAP: Maar hoe komen we daar achter?

DIJKMA: Ja. Dat vraag ik me ook af!?

JOZEF: Daarvoor heb ik deze hamer meegenomen. *(haalt hamer te voorschijn)* Ik leg deze doek over de vaas en... *(legt doek over de vaas en heft zijn hamer op)*

DIJKMA: *(verschrikt)* Ja maar...

Hoe dit afloopt....!?